

ناظران انتخابات

چرا به ناظران انتخاباتی نیاز داریم؟

ناظران انتخاباتی عنصر مهمی در برگزاری انتخابات‌های دموکراتیک، شفاف و معتبر هستند. آنها با ارزیابی فرآیند انتخاباتی از حق شهروندان برای داشتن انتخاباتی آزاد و عادلانه صیانت می‌کنند. نقش اصلی ناظران این است که اطمینان حاصل کنند که انتخابات‌ها مطابق قوانین لیبی و معیارهای بین‌المللی لازم برای انتخابات‌های دموکراتیک برگزار می‌شوند. حضور ناظران به بالا بردن اعتبار و مشروعیت انتخابات‌ها، و افزایش اعتماد عمومی به فرآیند انتخاباتی و کمیسیون عالی ملی انتخابات کمک می‌کند.

ناظران انتخاباتی چه کسانی هستند؟

ناظران انتخاباتی بر دو دسته اند: ناظران داخلی، که سازمان‌های برآمده از جامعه مدنی را نمایندگی می‌کنند، و ناظران بین‌المللی، که نماینده سازمان‌های بین‌المللی دولتی و غیردولتی هستند. همه ناظران یک هدف مشترک دارند؛ حصول اطمینان از اینکه انتخابات آزاد و عادلانه برگزار می‌شود. ناظران تنها تا آنجا به نتایج انتخابات کار دارند که معلوم شود مقامات ذی‌صلاح تا چه حد این نتایج را عادلانه، شفافانه، دقیق و به موقع اعلام می‌کنند.

کار ناظران چیست؟

ناظران دست اندرکار نظارت بر فرآیند انتخابات هستند. این فرآیند از جمله شامل مشخص شدن نامزدها، ثبت نام رأی‌دهندگان، تبلیغات انتخاباتی، انجام رأی‌گیری، شمارش و دسته‌بندی آراء، رسیدگی به شکایات و درخواست‌های تجدید نظر، و اعلام نتایج اولیه و نهایی انتخابات می‌شود. در عمل، ناظران انتخاباتی در فعالیتهای زیر شرکت می‌کنند؛

ملاقات با مقامات برگزارکننده انتخابات، نامزدها، احزاب سیاسی و نمایندگان آنها، سازمان‌های برآمده از جامعه مدنی و رسانه‌ها؛

دنبال کردن فرآیند تدارکات انتخابات، از جمله آموزش مسئولان شعبه‌های اخذ رأی، و جابجایی و استفاده از ابزار و وسایل مخصوص رأی دادن؛

بازدید از شعبه‌های اخذ رأی، نظارت بر رویه‌های انتخاباتی، دسته‌بندی و اعلام نتایج؛

برگزاری کنفرانس‌های مطبوعاتی و انتشار گزارش درباره یافته‌هایشان (در روز رأی‌گیری چنین کارهایی انجام نمی‌شود).

دامنه فعالیت‌ها و متدولوژی نظارتی سازمان‌های ناظر ممکن است با هم متفاوت باشد. آنها ممکن است هر جا که ممکن باشد با هم همکاری کنند. سازمان‌های ناظر ممکن است در صورت توافق، فعالیت‌های نظارتی‌شان را با هم هماهنگ کنند. اما از ناظران انتظار می‌رود که در جریان فعالیت نظارتی یافته‌های خود را به سازمان‌هایشان گزارش کنند.

وظایف ناظران چیست؟ آیا در کار خود با محدودیتی مواجهند؟

ناظران در حصول اطمینان از سلامت انتخابات نقش مهمی دارند. کارکرد اصلی آنها ارائه اطلاعات معتبر و بی‌طرفانه درباره فرآیند انتخابات به افرادی است که در داخل یا خارج کشور مایل به دریافت چنین اطلاعاتی هستند. علاوه بر قوانین جاری لیبی، فعالیت‌های ناظران در چارچوب یک نظام‌نامه اجرایی اداره می‌شود که مقررات و وظایفی را برای آنها مشخص می‌کند. امضای این نظام‌نامه اجرایی از سوی همه ناظران مجاز گامی ضروری پیش از دریافت مجوز از کمیسیون عالی ملی انتخابات است. ناظران نباید به هیچ نحو ممکن در تبلیغات انتخاباتی نامزدها شرکت کنند. در جریان فعالیت‌های نظارتی، ناظران باید کارت ویژه خود را به شکلی که قابل رویت باشد همراه داشته باشند. آنها اجازه ندارند

تحت هیچ شرایطی جلوی پیشرفت فرآیند انتخابات را بگیرند یا در آن دخالت کنند. کمیسیون عالی انتخابات حق دارد مجوز ناظرانی را که از نظامنامه اجرایی تخطی می‌کنند یا قوانین انتخاباتی یا مقررات کمیسیون را زیر پا می‌گذارند، باطل کند.

آیا می‌توانم ناظر انتخاباتی شوم؟

برای نظارت بر انتخابات باید از سوی یکی از سازمان‌های برآمده از جامعه مدنی لیبی که قصد مشارکت در امر نظارت بر انتخابات را دارد، نامزد شوید. همچنین می‌توانید در یک سازمان بین‌المللی عضو شوید. سازمان‌های برآمده از جامعه مدنی لیبی باید در خود لیبی ثبت شده باشند. سازمان شما تقاضانامه لازم را از طرف شما به کمیسیون عالی تسلیم می‌کند. بعد از دریافت مجوز، سازمان شما باید آموزش‌های لازم را در زمینه انتخابات‌ها و نظارت بر آنها در اختیار شما قرار دهد.

فعالیت‌های نظارتی در عمل شامل چه کارهایی می‌شود؟

سازمان‌های نظارتی مستقل از دولت و کمیسیون عالی عمل می‌کند. به این ترتیب، آنها از نظر حمل و نقل، ارتباطات، محل اقامت و تأمین امنیت کاملاً خود کفا هستند. کمیسیون عالی هیچ گونه کمک اداری، فنی یا مالی به ناظران ارائه نمی‌کند.

آیا کمیسیون عالی انتخابات شمار ناظران را محدود خواهد کرد؟

برای تعداد ناظران هیچ سقفی وجود ندارد. کمیسیون عالی متعهد شده که مجوز لازم را در اختیار کلیه افراد وابسته به سازمان‌های ناظر داخلی یا بین‌المللی قرار دهد. شورای عالی امکان دسترسی به کلیه اطلاعات و داده‌های مربوط به انتخابات را فراهم خواهد کرد، اما روسای شعبه‌های اخذ رأی حق دارند برای حفظ نظم شمار ناظران مستقر در داخل محل ثبت نام یا رأی‌گیری را محدود کنند.

اصول اخلاقی کار ناظران کدام‌ها هستند؟

همه ناظران موظفند که در انجام مسئولیت‌هایشان مجموعه‌ای از اصول اخلاقی را رعایت کنند. اساسی‌ترین این اصول به شرح زیرند:

ناظران باید همواره مستقل، بی‌طرف و بدون تعصب باشند و از هیچ یک از رقبای انتخاباتی جانبداری نکنند. کار نظارت بر انتخابات باید شفاف، بی‌طرفانه و عینی، دقیق و جامع باشد.

منبع: [ریسایت کمیسیون عالی ملی انتخابات لیبی](#)

ترجمه شده توسط سامانه انتخابات و دموکراسی (ساد)